

Sommaren 2004 var Johan Sandström och jag och seglade i Estland. Det har blivit en film av den resan, som några av er redan sett. Här är min dagbok från resan.

Nästa steg i projekt Österled är att segla till St. Petersburg. Jag ska följa i den gamle FKI-aren Herman Lantz fotspår. Vem vet, en dag har jag kanske seglat till Indien?

Vet du inte vem Herman Lantz var? Stig Sandelin har skrivit om honom och andra spännande sjöloffare och äventyrare på sin hemsida. Den är väl värd ett besök!

I Österled...

Ons 7/7

Jäktar iväg. Klockan är ett när vi är klara för avfärd. Ringer syster Malin för att fråga exakt hur mycket för fort man kan köra innan körkortet ryker. Våra hembyggda släp blev klara i förrgår... Men Malin har kollat tiden, båten går kl. 8 inte kl. 6!

Som tur är får vi plats på båten fast jag bara bokar för 5m släp. Johan är storstadsstressad och jag nervös. Somnar fort. Lugn överfart.

Utresan från kapellskär.

Tor 8/7

Fint väder idag med. I Estland betalar man först och tankar sen. Full tank 400 EEK. Det pågår vägarbeten mellan Tallinn och Pärnu, så vi kör över Lihula istället. Vi kör i 50-60 km/h. Det är rejält tröst, kör och kör, aldrig framme...

Men så äntligen! Grusvägen till Sassi Talu! Vi får ett sagolikt mottagande. De har dukat med vita spetsdukar och blommor på stranden. Oxfile'n ligger på grillen och ridlägerdeltagarna låter hästarna svalka av sig med ett bad vid strandkanten. Johan smälter upp lite. Vad glad jag blir att han verkar uppskatta min farbrors gård lika mycket som jag gör!

Lunch på stranden vid Sassi talu.

Torbjörn och Malle, som driver ridläger på Sassi.

Fre 9/7

Packade båtarna i gassande solsken. Klara för utfärd 14.00. Det är alldeles vindstilla när vi stakar oss ut genom kanalen. Därpå följer en märklig färd bland sjögrästuvorna. Det är helt tyst. Båten porlar fram, solen skiner. Det är bara jag och Johan ute på vattnet. Vi följer kusten ut ur Pärnubukten. Sydostvinden tilltar i styrka och blir så småningom riktigt stark. För första gången seglar jag med min E-kanot i dyningar! De är rätt höga. Segelkanoter är inte byggda för öppet hav, det blir svårt att styra.

Går söder om Kihnu och upp på västra sidan. Träcklar oss in mellan stenröset och mellan några fiskebåtar och hamnar mitt i en campingplats! Nyfikna (och fulla) Kihnu-ungdomar beskådar oss. Fullt partaj. Känns tryggast att sova i båtarna. Om vinden vrider ligger vi inte så bra. Jag har öppen sittbrunn och ligger och tittar upp på stjärnorna. Så småningom försvinner ungdomarna och jag slumrar till.

På natten börjar det regna. På med kapellet så gott det går. Somnar om.

Genom vassen...

..och ut på havet!!

Lör 10/7

Vinden har vridit till sydlig. Det känns kallt och ogästvänligt. Drar iväg så fort som möjligt. Revat. Efter mycket om och men går det till slut riktigt smidigt att komma ut.

Klonk! Klonk! Överallt ligger stenar strax under vattenytan. Man är tvungen att åka med roder och centerbord uppfällda. Det blir tungt att styra. Men det går undan! Får en fin slör upp till Manilaid där två svenska segelbåtar ligger i hamnen.

Solen skiner igen. Skönt med mark under fötterna efter de rullande dyningarna. Det finns en restaurang i södra ändan av ön. Vi går dit för att äta frukost. Vilken tidsmaskin! Plötsligt befinner vi oss i 30-40-talet. Floran är rik utmed dikesrenen. Husen står mer eller mindre fallfärdiga, en del har halmtak. Gamla gummor går i potatisåkrarna och hackar. Karlarna är fulla som alickor redan och försöker övertala oss att följa med på lift på flakmoppe. Jag har inte riktigt hajjat läget och tänker att det kan ju vara bra att slippa gå hela vägen, men Johan har mera vett i skallen och lyckas avstyra det hela.

Vi får korngröt och smörgås till frukost, men avböjer vodkan. Dragspel och sång. Tillbaks till båten för vila.

Hamnen i Manilaid.

Frukost med korngröt, vodka och underhållning.

Johan behöver sova länge... Jag fixar med bomkapellet och skriver dagbok. När han vaknar är det dags att äta igen. Vi funderar på att segla vidare till Saaremaa. Det är fina vindar för det. Fast jag har ingen lust. Vill ta det lugnt och slappa, bara. Det ser ut att bli lite regn också. Framåt kvällen går vi ner till restaurangen igen. Den här gången får vi skjuts av en ortsbo. Hej! Vad det går undan! Inga inbromsningar i svängarna här inte!

Går runt och tittar på fyren och kaninerna och kossorna. Den enorma blomsterprakten. Nyslaktade grisfötter ligger i gräset. Äter äcklig paella i sällskap med est-kanadensare på återbesök. På tillbakavägen möter vi en hord av finska pirater på väg till gris-asadon. Sedan blir vi bekanta med Rajmund, Mischa och Alexander, sopranos filial-avdelning, som de kallar sig. Och Edgar är fullast av dem alla. De bjuder in oss på öl och Rajmund visar stolt upp den nybyggda rökbastun.

Den är byggd enligt konstens alla regler på traditionellt vis. Eldstaden saknar skorsten, så rummet fylls av röken. Golvbrädorna ligger med 1-2 cm spalt för luftning. Efter ca 4 timmar har brasan brunnit klart. Då kryper man in och häller vatten på de heta stenarna.

Lör

Det är konstigt. När vi är ute och seglar är vi ensamma i världen. Man kan segla en hel dag utan att se någon annan båt. Vi har insett att det inte går att ta natthamn var som helst här. Inte

ens för våra grundgående kanoter kan man hitta en skyddad naturhamn. Förutom Orisaare har vi sökt upp de små hamnarna, de som inte står beskrivna som yachthamn utan endast som landningsplats. De finns inte ens med på sjökortet.

Natthamnar.

Men varje gång vi seglat in i hamn har det varit fest! I varje liten håla är det full rulle. Till Orisaare skulle en stor regatta komma in. På Rannaküla, som är ett ensamt hus långt ute i skogen, var det Saaremaas jaktlag som partajade. Här i Kassari ska det bli karaokefest.

Vid 11-tiden seglade vi in. Rannaküla lämnade vi vid halv-8 utan frukost för att slippa ifrån festandet. Först tänker vi göra kaffe och spagetti på spritköket, men så börjar diskodunk strömma ut ur den öde (trodde vi, ja!) ladan bredvid bryggan. Det är puben som har öppnat! Vi ändrar våra planer och beställer Seljanka-soppa, pannkakor, kycklingvingar och öl i stället. Snart fylls tomten av folk. Barn leker på stranden och deras föräldrar sitter i gräset. Mammorna blåser upp luftmadrasser, papporna kör vattenskoter. En båt kommer in till bryggan med ett gäng glada gäster. En kasse kantareller hamnar i stekfatet.

Går man bara 100m bort befinner man sig plötsligt ute i vildmarken igen. Enbusksnår och myrmarker breder ut sig. Havet glittrar i solskenet. Jag känner försiktigt efter med foten. Det är riktigt varmt i vattnet! Bara ett svanpar sneglar åt mitt håll när jag snubblar fram på stenbotten, men de gör ingen ansats att komma närmare så jag simmar vidare.

Stilla natur...

...och hålligång.

Vilken tur att det är så vackert väder hela tiden!

Tittar man bara uppåt, ovanför där vi är, då är himlen blå. Men runtomkring tornar mörka moln ihop sig. Särskilt över Lettland ser det ut att regna mycket. Och vi får ju höra från våra anhöriga hemma i Sverige att vädret inte är nåt vidare. De har knappt någon sommar alls..

När vi skulle segla ut ur hamnen i Kassari, råkade jag ut för en sån där typisk klantiga-Ditte-situation, som jag helst inte vill tala om, men jag kan inte låta bli i alla fall! Så här var det: Inne på backen så kändes det som om det blåste väldigt mycket. Jag var lite rädd så för säkerhets skull revade jag seglen. För att komma ut ur hamnen måste man kryssa på ett slag genom en liten kanal i vassen. Johan gick först (orevat) och lyckades med nöd och näppe klara sig förbi, men det gjorde ju inte jag...

Jag försökte flera gånger, men varje gång drev jag in och fastnade i vassen. Jag hoppade i vattnet och försökte vända båten, men det gick inte heller. Till slut var jag så trött och arg på alltihopa att jag började gråta. Sedan tog jag resolut en tamp och band fast om masten, hoppade i spat igen och simmandes bogserade jag nu ut kanoten ur kanalen. Vid mynningen låg det en sten och där kunde jag kliva på igen och segla vidare. Väl ute visade det sig att vinden inte alls var så stark, så det var helt onödigt alltihopa. Tur att inte Johan filmade det! Det skulle jag aldrig kunna förlåta honom!

Staden Emmaste.

I Estland behöver de inte båtar, för de kan gå på vattnet... (Sääre tirp).

Sõru.

Det här är sista hamnen på vår resa. Nu har jag helt tappat medvetandet om vilken dag det kan vara. Vi tar oss via färjan över från Hiiumaa till Saaremaa och får lift till ön Muhu, där bilarna och släpen står. I Sõru har vi hittat en svetsare som kan laga mitt släp, som gått sönder vid sista sjösättningen.

Innan hemresan passar vi på att se oss omkring med bil också. Åker till öns största turistattraktion, nämligen fyren Kõpu, som Hansan lät bygga i början av 1500-talet. Till öbornas förtret, för de såg det nämligen som en god inkomstkälla att rädda alla de fartyg som höll på att förlisa på Neckmansgrundet där utanför. Som tur var ströps den inte helt, för elden slocknade oftast när det var storm.

Renoveringsobjektet Alar i Sõru hamn.

Fyren Kõpu.

Ristna:

Den sista utposten mot havet så nära Sverige man kan komma i Estland. Vågorna slår in från alla håll. Fast det knappt är någon sjö ser man att de är perfekta för surfing. Johan blir alldeles till sig och filmar vågor i flera timmar.

Paradise beach, Ristna.

Karta över Estland.

Nu är det dags att åka hem, men vilken semester det har varit!